

خودکشی تدریجی

با وجود پیشرفت‌های چشمگیر و ارزشمندی که محققان و پژوهشگران در تشخیص و درمان سرطان ریه به دست آورده‌اند، این بیماری هنوز هم شایع‌ترین علت مرگ‌ومیر ناشی از سرطان در مردان و زنان است...

با وجود پیشرفت‌های چشمگیر و ارزشمندی که محققان و پژوهشگران در تشخیص و درمان سرطان ریه به دست آورده‌اند، این بیماری هنوز هم شایع‌ترین علت مرگ‌ومیر ناشی از سرطان در مردان و زنان است. از بین عوامل مستعدکننده شناخته‌شده مانند سن، جنس، تماس با مواد شیمیایی و صنعتی، آلاینده‌های محیطی بخصوص آلودگی هوا و عوارض شغلی، مصرف سیگار و سایر مواد دخانی، مهم‌ترین عامل مستعدکننده (Risk Factor) برای ابتلا به سرطان ریه است و تقریباً تمام انواع سرطان ریه با مصرف سیگار مرتبط هستند. در مقایسه با تومورهای خوش‌خیم ریوی که تنها 5 درصد تومورهای ریه را تشکیل می‌دهند، ارتباط تومورهای بدخیم ریه با مصرف سیگار قوی‌تر است. از خصوصیات مهم سرطان ریه، انتشار نسبتاً سریع سلول‌های سرطانی به اندام‌ها و بافت‌های خارج ریوی مانند مغز استخوان، کبد، غدد لنفاوی، استخوان و مغز است. رشد سریع تومور به گونه‌ای است که در برخی موارد تومور اولیه در صورت عدم پیگیری و درمان، در کمتر از 1.5 سال، دو برابر می‌شود. طول عمر پنج‌ساله بیماران، حتی در صورت تشخیص بموقع و استفاده از روش‌های درمانی مناسب پایین بوده و تنها 8 درصد مبتلایان بیش از 5 سال عمر می‌کنند.

آمارها چه می‌گویند؟

آمارها نشان می‌دهند که از هر 10 نفری که به سرطان ریه مبتلا می‌شوند، 9 نفر آنها (90 درصد) سیگاری بوده‌اند و از هر 8 نفری که به علت این بیماری فوت می‌کنند، 7 نفر (87 درصد) سیگار مصرف می‌کرده‌اند که آماری بالا و هشداردهنده است. جالب‌تر آن که آقایان سیگاری قهار (مردانی که به طور مداوم و طولانی‌مدت و به مقدار زیاد سیگار می‌کشند)، حدود 20 برابر مردان غیرسیگاری در معرض ابتلا به سرطان ریه هستند و این آمار در مورد زنان 5 برابر است. این اختلاف واضح بین زن و مرد، ممکن است مربوط به تفاوت نوع سرطان ریه در جنس‌های مختلف و میزان ارتباط انواع مختلف سرطان ریه با مصرف سیگار باشد.

الگوی مصرف سیگار نیز تعداد نخ سیگار مصرفی در روز، سال‌های مصرف سیگار، نوع سیگار مصرفی، عادات غیربهداشتی و پرخطر همراه مانند مصرف مواد مخدر در زن و مرد یکسان نیست.

اگرچه سرطان ریه در سنین زیر 35 سالگی، چندان شایع نیست؛ ولی مصرف سیگار در جوانی، احتمال ابتلا به این سرطان آن هم در سنین پایین‌تر را افزایش می‌دهد و اکثر بیماران که در سنین پایین‌تر مبتلا می‌شوند، افرادی هستند که از دوران جوانی و حتی نوجوانی آلوده سیگار شده‌اند. نکته دیگر آن که به موازات کاهش سن ابتلا به این بیماری در افرادی که از جوانی سیگاری بوده‌اند، احتمال مرگ و میر ناشی از سرطان ریه نیز در آنها افزایش می‌یابد؛ بنابراین ترک سیگار در هر سنی، بویژه اجتناب از مصرف سیگار در دوران جوانی و نوجوانی و کاهش آمار سیگاری‌ها در این محدوده سنی، گامی اساسی در کاهش آمار سرطان ریه و کاهش مرگ و میر ناشی از آن است.

تاثیر منفی سیگار در درمان

مصرف سیگار، حتی در سیر درمانی، میزان پاسخ به درمان و میزان موفقیت پروتکل‌های درمانی مانند اعمال جراحی برداشتن ضایعه سرطانی، شیمی‌درمانی و اشعه‌درمانی و در مجموع در فرجام بیماری نیز تأثیری منفی دارد. برای مثال ممکن است به علت عوارض مصرف سیگار مانند اختلال عملکرد ریه و سیستم تنفسی بیمار، بیماری‌های قلبی — عروقی ناشی از مصرف سیگار، آسیب سیستم ایمنی و دفاع طبیعی بدن انجام عمل جراحی برای برداشتن ضایعه سرطانی مقدور نبوده یا با موفقیت همراه نباشد و بیمار از این روش درمانی و شانس بهبودی محروم شود.

از آنجاکه مصرف سیگار با شیوه زندگی فرد مرتبط بوده از موضوعاتی که در بحث شیوه زندگی بدان توجه زیادی می‌شود مصرف سیگار است، افراد سیگاری علاوه بر عوارض مصرف سیگار و خطر ابتلا به سرطان ریه و سایر بدخیمی‌ها، از اثرات سوء اشکالات شیوه زندگی مانند عادات تغذیه‌ای نامناسب، استرس و تنش‌های روحی — روانی نیز مصون نبوده و از این جهت نیز در معرض ابتلا به بیماری‌های دیگری مانند فشارخون، اضافه وزن و چاقی، بیماری‌های قلبی — عروقی و افزایش غیرطبیعی چربی‌های خون بوده که همگی می‌توانند میزان موفقیت روش‌های درمانی در آنان را تحت تأثیر قرار داده و بالطبع میزان مرگ و میر ناشی از سرطان ریه را افزایش دهند.

سیگار نه تنها برای ابتلا به سرطان ریه یک عامل و فاکتور مستعدکننده قوی است، بلکه در درمان بیماری، میزان مرگ‌ومیر ناشی از آن نیز موثر است و افراد سیگاری با رفتار و عادت ناپسند مصرف سیگار، خود را در سرایشی سقوپی رها می‌کنند که سرطان ریه تنها یکی از فرجام‌های تلخ و دردناک آن است و در این انتحار و خودکشی تدریجی، نه تنها سلامت خود را تهدید کرده و خود را در معرض ابتلا به انواع و اقسام بیماری‌های مختلف قرار می‌دهند، بلکه اطرافیان غیرسیگاری خود را نیز که ناخواسته و بی‌گناه در معرض آلودگی دود

سیگار آنها قرار می‌گیرند، به دنبال خود می‌کشند و سلامت و بهداشت آنها را تهدید می‌کنند.

دکتر محمدجعفر طالب‌پور
جام‌جم